

Luật Bảo vệ bí mật nhà nước chính thức có hiệu lực từ 1/3/2026: Siết chặt an ninh không gian số

08:11 02/03/2026

Từ ngày 1/3/2026, Luật Bảo vệ bí mật nhà nước (Luật số 117/2025/QH15) chính thức có hiệu lực thi hành. Đạo luật do Bộ Công an chủ trì xây dựng, được Quốc hội khóa XV thông qua tại Kỳ họp thứ 10, mang đến những cải cách mang tính bước ngoặt nhằm đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số quốc gia, đẩy mạnh phân cấp, phân quyền và khắc phục triệt để những bất cập trong thực tiễn.

Dưới đây là những điểm mới nổi bật nhất của Luật Bảo vệ bí mật nhà nước năm 2025:

Thích ứng không gian số: Bổ sung "Mạng LAN độc lập" và "Văn bản điện tử"

Để phù hợp với xu thế chuyển đổi số và định hướng làm việc phi giấy tờ, Luật đã bổ sung hai khái niệm mang tính nền tảng:

Mạng LAN độc lập: Được định nghĩa là mạng máy tính cục bộ giới hạn trong một trụ sở, tuyệt đối không kết nối Internet hay mạng viễn thông bên ngoài, có biện pháp bảo đảm an ninh, phòng chống thu thập dữ liệu trái phép. Luật cho phép sử dụng mạng này để soạn thảo, lưu giữ và luân chuyển bí mật nhà nước, giúp gỡ vướng cho các cơ quan và tiết kiệm ngân sách trang cấp thiết bị mã hóa.

Văn bản điện tử bí mật nhà nước: Chính thức công nhận các văn bản chứa bí mật nhà nước dưới dạng dữ liệu số, tạo cơ sở pháp lý vững chắc cho việc ứng dụng khoa học công nghệ vào công tác bảo vệ bí mật nhà nước.

Nghiêm cấm lạm dụng "đóng dấu mật" và sử dụng AI sai mục đích

Luật năm 2025 thể hiện sự nghiêm minh thông qua việc bổ sung các hành vi bị cấm:

Cấm "mật hóa" sai quy định: Nghiêm cấm xác định bí mật nhà nước đối với những thông tin không thuộc danh mục. Điều này nhằm chấm dứt tình trạng lạm dụng "đóng dấu mật" gây cản trở công tác quản lý, điều hành và quyền tiếp cận thông tin.

Cấm dùng AI để xâm phạm bí mật: Dù cho phép ứng dụng công nghệ mới vào việc bảo vệ, Luật nghiêm cấm tuyệt đối việc sử dụng Trí tuệ nhân tạo (AI) hoặc công nghệ mới để xâm phạm bí mật nhà nước.

Bên cạnh đó, hành vi sử dụng thiết bị, máy tính chưa bảo đảm an ninh để soạn thảo tài liệu mật cũng bị cấm nghiêm ngặt nhằm phòng chống mã độc, phần mềm gián điệp.

Luật Bảo vệ bí mật nhà nước chính thức có hiệu lực từ ngày 1/3. Ảnh: Minh họa

Tránh hình thức: Bãi bỏ "mật hóa" thông tin kinh tế - xã hội công khai

Phạm vi bí mật nhà nước đã được tinh chỉnh, giới hạn trong các lĩnh vực trọng yếu (quốc phòng, an ninh, y tế, lao động, tổ chức cán bộ...). Đáng chú ý, Luật bãi bỏ việc bảo vệ mật đối với nhiều thông tin đã công khai trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội như: thông tin về dân số, bình đẳng giới, trẻ em, di sản, cổ vật, giải quyết khiếu nại...

Ngược lại, Luật nâng mức độ bảo vệ lên hạng Tuyệt mật đối với các thông tin về khoa học công nghệ, sáng chế có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong bảo vệ Tổ quốc và phát triển đất nước.

Đẩy mạnh phân cấp, phân quyền và nâng cao trách nhiệm

Luật mới trao quyền chủ động lớn hơn cho các cấp cơ sở, cụ thể:

Thẩm quyền của cấp phó: Cấp phó của người đứng đầu nay đã có thẩm quyền xác định bí mật nhà nước và độ mật, giúp giải quyết ách tắc công việc khi người đứng đầu vắng mặt.

Thẩm quyền sao, chụp: Mở rộng thẩm quyền cho phép sao, chụp tài liệu (đến độ Tối mật) cho chính quyền cấp xã và một số cơ quan trung ương tổ chức theo mô hình khu vực.

Thẩm quyền chia sẻ thông tin quốc tế: Thẩm quyền quyết định cung cấp bí mật độ Tuyệt mật cho đối tác nước ngoài nay được mở rộng cho Tổng Bí thư, Chủ tịch nước, Chủ tịch Quốc hội (bên cạnh Thủ tướng Chính phủ).

Đổi mới trong quản lý hội họp và lưu trữ

Đối với các hội nghị, cuộc họp có nội dung mật, người chủ trì sẽ trực tiếp chịu trách nhiệm về an toàn thông tin và tự quyết định việc có thu hồi tài liệu hay không (thay vì bắt buộc phải thu hồi như quy định cũ).

Về thời hạn bảo vệ, Luật vẫn giữ mức 30 năm (Tuyệt mật), 20 năm (Tối mật) và 10 năm (Mật), nhưng bổ sung quy định bảo vệ đối với cả các dự thảo văn bản. Hơn nữa, để giảm thiểu thủ tục hành chính, Luật bãi bỏ yêu cầu người đứng đầu cơ quan trực tiếp quản lý phải xây dựng nội quy bảo vệ bí mật nhà nước riêng; các cơ quan sẽ thực hiện theo quy định chung của pháp luật và quy chế của cơ quan cấp trên.

Việc Luật Bảo vệ bí mật nhà nước năm 2025 đi vào cuộc sống từ ngày 1/3/2026 được kỳ vọng sẽ tạo ra một hành lang pháp lý đồng bộ, vừa bảo đảm an ninh quốc gia trong kỷ nguyên số, vừa minh bạch hóa thông tin, phục vụ đắc lực cho sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội.

Thành Nam (t/h)